

První nálezy *Nacerdes carniolica carniolica* (Coleoptera: Oedemeridae) v Čechách

Miroslav Zúber¹ & Ondřej Kouklík²

¹Bradlec, Bezděžská 45, CZ-293 06 Kosmonosy; e-mail: miroslav.zuber@seznam.cz

²Přecechtělova 2226/12, CZ-155 00 Praha 13; e-mail: ondra.kouklik@seznam.cz

ZÚBER M. & KOUKLÍK O. 2026: První nálezy *Nacerdes carniolica carniolica* (Coleoptera: Oedemeridae) v Čechách. (The first records of *Nacerdes carniolica carniolica* (Coleoptera: Oedemeridae) in Bohemia). *Západočeské entomologické listy* 17: 51–52, 1-8-2026

Abstract. *Nacerdes (Xanthochroa) carniolica carniolica* (Gistel, 1834) is recorded from Bohemia for the first time.

Key words: false blister beetle, faunistics, new records, Czechia

ÚVOD

Podrod *Xanthochroa* W. L. E. Schmidt, 1844 v rodu *Nacerdes* Dejean, 1834 zahrnuje v palearktu 56 druhů, z nichž většina žije ve východní Asii. V Evropě se vyskytují čtyři druhy: *N. (X.) carniolica* (Gistel, 1834), *N. (X.) gracilis* W. L. E. Schmidt, 1846, *N. (X.) hesperica* Magistretti, 1941 a *N. (X.) raymondi* Mulsant et Godart, 1860. *Nacerdes carniolica* se pak vyskytuje ve čtyřech poddruzích, a to ssp. *atlantica* Allemand, 1993 ve Francii a Španělsku, ssp. *foveata* Fairmaire, 1892 v Turecku, ssp. *peloponesiaca* Švihla, 1991 v Itálii a Řecku, a nejrozšířenější ssp. *carniolica* (Gistel, 1834), která se vyskytuje v Albánii, Bělorusku, Bosně a Hercegovině, Bulharsku, Černé hoře, Česku, Francii, Gruzii, Chorvatsku, Itálii, Lichtenštejnsku, Maďarsku, Makedonii, Německu, Polsku, Rakousku, Rumunsku, Slovensku, Slovinsku, Srbsku, Španělsku, Švédsku a Švýcarsku (KUBISZ & IWAN 2020), Belgii (FAGOT 2020), evropské části Ruska (EGOROV & RUCHIN 2021), Nizozemsku (BUESINK 2022), Velké Británii (GEISER & BROAD 2022) a Lucembursku (BRISINGER & VITALI 2023). V Česku byl druh doposud znám jen z Moravy, kde je v současnosti poměrně široce rozšířen. Jedná se o druh s noční aktivitou, nejčastěji je chytán na světlo či do světelných pastí.

METODIKA

V práci uvedené nové nálezy pochází ze sběrů autorů při faunistickém průzkumu Pojizeří a z inventarizace saproxylických brouků a epigeických predátorů v EVL Vápnomilný bor u Líského. Lokality jsou doplněny čísly faunistických mapových čtverců dle vypracované metodiky (PRUNER & MÍKA 1996).

Obr. 1. Stehenáč *Nacerdes c. carniolica* z lokality Bradlec. Foto: M. Prudič.

Fig. 1. False blister beetle *Nacerdes c. carniolica* from the locality of Bradlec. Photo: M. Prudič.

V dalším textu jsou použity následující zkratky: centr. – střední; coll. – doklad uložen ve sbírce; det. – determinoval; lgt. – sbíral; ex. – exemplář(-e); EVL – evropsky významná lokalita; SELČ – středoevropský letní čas.

VÝSLEDKY

Bohemia centr.: Hořešovice env. (5749), EVL Vápnomilný bor u Líského, 1.VII.2023, 1 ex., v nárazové pasti, O. Kouklík lgt., L. Dvořák det., dokladový exemplář nebyl zachován; Bradlec (5555), 6.VII.2025, 2 ex. (Obr. 1), odchyt na světlo v cca 23,00 SELČ, M. Zúber lgt., det. et coll.

Nový druh pro Čechy.

Stehenáč *Nacerdes c. carniolica* byl poprvé z území Česka publikován ŠVIHLOU (1987) z Moravy, a to konkrétně z Pálavy. Od té doby se značně rozšířil a dnes jsou známy recentní publikované i nepublikované nálezy prakticky po celé Moravě (např. BOHÁČ & MATĚJÍČEK 2008, KONVIČKA 2021). Vzhledem k jeho recentní celoevropské expanzi se dal jeho nálezy v Čechách očekávat a bylo jen otázkou času, kdy se tak stane.

PODĚKOVÁNÍ

Autoři děkují recenzentům Jiřímu Ch. Vávrovi (Ostrava) a Pavlu Krásenskému (Chomutov) za cenné připomínky k textu. Za zhotovení fotografie patří dík Martinu Prudičovi (Libošovice u Sobotky).

LITERATURA

- BOHÁČ J. & MATĚJÍČEK J. 2008: Beetles (Coleoptera) of the National Nature Reserve Mionší in Beskydy Mts. (Silesia, Czech Republic). *Časopis Slezského Muzea Opava (A)* **57**: 1–19.
- BRISINGER G. & VITALI F. 2023: Catalogue raisonné des Oedémérídes du Grand-Duché de Luxembourg (Coleoptera, Oedemeridae). *L'Entomologiste* **78**: 369–381.
- BUESINK R. 2022: De schijnboktor *Nacerdes carniolica* nieuw voor de Nederlandse fauna (Coleoptera: Oedemeridae). *Nederlandse Faunistische Mededelingen* **58**: 33–40.
- EGOROV L. V. & RUCHIN A. B. 2021: New records of *Nacerdes carniolica* (Gistel, 1834) (Coleoptera: Oedemeridae) from European part of Russia. *Euroasian Entomological Journal* **20**: 170–174.
- FAGOT J. 2020: Catalogue commenté des Oedemeridae Latreille, 1810 (Coleoptera, Tenebrionoidea) de Belgique. *Entomologie Faunistique – Faunistic Entomology* **73**: 57–69.
- GEISER M. F. & BROAD G. R. 2022: First British record of *Nacerdes carniolica* (Gistel, 1834) in Kent. *The Coleopterist* **31**: 55–58.
- KONVIČKA O. 2021: Druhý příspěvek k faunistice brouků (Coleoptera) Valašska (východní Morava, Česká republika). (Second contribution to the faunistics of beetles (Coleoptera) in the Wallachian region (eastern Moravia, Czech Republic)). *Acta Carpathica Occidentalis* **12**: 43–102.
- KUBISZ D. & IWAN D. 2020: Family Oedemeridae Latreille, 1810. Pp. 476–499. In: IWAN D. & LÖBL I. (eds): *Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Volume 5. Tenebrionoidea. Revised and Updated Second Edition*. Brill, Leiden & Boston, 945 pp.
- PRUNER M. & MÍKA P. 1996: Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. (List of settlements in the Czech Republic with associated map field codes for faunistic grid mapping system). *Klapalekiana* **32 (Supplementum)**: 1–115.
- ŠVIHLA V. 1987: Faunistic records from Czechoslovakia. Coleoptera: Oedemeridae. *Acta Entomologica Bohemoslovaca* **84**: 315.

Obdrženo do redakce: 14.5.2026

Přijato po recenzích: 8.6.2026